Motie Herijking beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt!

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlands Gemeenten, in vergadering bijeen op 28 november 2025

Overwegende dat:

- Het rapport *Elke Regio Telt!* (Rli, ROB, RVS, 2023) wijst op groeiende regionale ongelijkheid en het afbrokkelen van essentiële voorzieningen in perifere gebieden.
- In dit rapport wordt onderbouwd dat bepaalde gebieden, vooral gelegen buiten de economische centrumgebieden, te maken hebben met een stapeling van achterstanden op één of meer aspecten.
- In het rapportduidelijk wordt gemaakt dat deze situatie niet nieuw is maar de ongelijkheid de laatste jaren verder toe is genomen.
- In het rapport wordt geconstateerd dat in deze, vaak perifere gebieden essentiële voorzieningen gelijktijdig afbrokkelen zoals basisscholen, huisartsenpraktijken, winkels en openbaar vervoer.
- Deze "spiraal van verschraling" ontstaat doordat beleid en investeringen onvoldoende aansluiten op de leefwereld in deze regio's.
- Met dit rapport advies wordt gegeven hoe het rijksbeleid kan reageren op de onwenselijke verschillen tussen regio's in Nederland.
- De VNG in 2024 actief van start is gegaan met de aanbevelingen uit het rapport met een adviesgroep van bestuurders en deskundigen onder voorzitterschap van Mark Boumans en Paul Depla.
- Deze adviesgroep de VNG met klem heeft geadviseerd de aanbevelingen uit het rapport te omarmen door bij te dragen aan de herijking van de huidige beleids- en investeringslogica door het rijk te helpen sensitiviteit op te bouwen voor onbenut potentieel in de regio. Daarnaast moet brede welvaart niet alleen in nieuw beleid een doelstelling zijn, maar ook in staand beleid verwerkt worden.
- Op 20 december 2024 heeft de minister van BZK het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) aangekondigd, gericht op langdurige samenwerking met regio's aan de randen van het land.
- Het kabinet heeft toegezegd dat deze samenwerking maatwerk zal zijn, passend bij de specifieke kenmerken en uitdagingen van deze regio's.
- In deze brief is opgenomen dat het rijksbeleid moet werken voor alle regio's in Nederland, zowel voor dicht- als dunbevolkte gebieden en van de kust tot aan de grens door het door ontwikkelen van de beleids- en investeringslogica.

Constaterende dat:

- De eerste fase van het NPVR is gestart in diverse regio's, met toekomstbeelden gericht op leefbaarheid, voorzieningen en perspectief.
- Deze toekomstbeelden zijn gebaseerd op drie centrale doelstellingen: veilige en leefbare regio's, een duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau, en een gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners.

- Rijksdepartementen actief betrokken zijn bij de uitwerking, maar nog steeds hanteren de traditionele beleids- en investeringslogica, gebaseerd op beleidssilo's en schaalvoordelen.
- Deze logica onvoldoende aansluit bij de realiteit van perifere en economisch minder renderende regio's, waar maatwerk en context specifieke oplossingen nodig zijn.
- De Rli, ROB en RVS deze logica als ongeschikt bestempellen voor deze gebieden en wijzen op de negatieve effecten van wetgevings- en financiële arrangementen die vooral zijn afgestemd op stedelijke gebieden.
- Deze aanpak passende oplossingen belemmert, leidt tot frustratie bij inwoners en maatschappelijke organisaties, en lokaal initiatief remt.
- In de nationale discussie over het NPVR structurele aandacht ontbreekt voor een aangepaste beleids- en investeringslogica die recht doet aan de specifieke situatie van alle regio's, niet alleen van de regio's die zijn opgenomen in het NPVR.

Verzoekt het bestuur van de VNG:

- Zich in te zetten voor een herijking van beleids- en investeringslogica van het rijk zodat de economische potentie van alle regio's beter benut wordt, inclusief economisch minder renderende regio's, en daarbij te benadrukken dat brede welvaart meer is dan de aanpak van ruimtelijke opgaven in een regio.
- Bij deze inzet nadrukkelijk te betrekken de motie van het Tweede Kamerlid Flach, op 3 april 2025 door de Tweede Kamer aangenomen, waarin de regering is verzocht om aan de regio's die buiten de nationale programma's vallen de mogelijkheid te bieden om samen met het Rijk een langjarige agenda te ontwikkelen.
- Dit actief onder de aandacht te brengen bij het Rijk en betrokken departementen, en te pleiten voor maatwerk in wetgeving, financiering en samenwerking op basis van de in het rapport Elke Regio Telt! opgenomen aanbevelingen en de aanbevelingen van de adviesgroep.
- Het demissionaire Kabinet te verzoeken daarbij de dringende aanbeveling mee te geven om de minister van BZK uit het nieuw gevormde Kabinet regeringsverantwoordelijk te maken voor deze aanpassing van de beleids- en investeringslogica. Daarmee wordt ook de belangrijkste oorzaak van de "spiraal van verschraling" weggenomen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Goor, 17 november 2025

College van burgemeester en wethouders van gemeente Hof van Twente,
Namens deze,
Ellen Nauta,
Burgemeester

Met steun van gemeentelijk netwerk P10